

Податкове право

Податкове право

являє собою складний інститут фінансового права, що регулює основи дохідної частини бюджетів.

Податкове право розглядає тільки відносини, що стосуються однонаправленого руху грошових коштів знизу нагору - від платників до бюджетів у формі податків і зборів.

Предметом податкового права є

група однорідних суспільних відносин, які визначають надходження коштів від платників до бюджетів у формі податків і зборів

Метод податкового права є

фінансово-правовим і передбачає використання імперативних норм.

Основною рисою методу регулювання податкових відносин є державно-владні розпорядження одним учасникам податкових відносин з боку інших, які виступають від імені держави.

ПОДАТКОВЕ ПРАВО

виступає як *інститут предметний*, тобто присвячений строго певному предмету - різновиду відносин, що складаються з приводу встановлення, сплати й стягнення податків і зборів, їх зміни й скасування;

регулює суспільні відносини щодо встановлення й справляння податкових платежів, їх зміни й скасування; розподіл і використання бюджетних коштів лежить за рамками податкових відносин, як і питання встановлення й стягнення неподаткових платежів та інших державних зборів;

встановлює обов'язок юридичних і фізичних осіб зі сплати податків і зборів, а також регламентує процедуру обчислення й сплати податків і зборів, порядок здійснення податкового контролю й застосування мір відповідальності за порушення податкового законодавства;

виступає як *складний інститут*, що охоплює сукупність своєрідних фінансово-правових норм. Ця специфіка передбачає аналіз відносин, які охоплюють рух грошових коштів від платників до відповідних фондів (бюджетів) у формі податкових платежів.

**Податкове
законодавство**

чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України і якими регулюються питання оподаткування

та інші закони з питань митної справи у частині регулювання правовідносин, що виникають у зв'язку з оподаткуванням митом операцій з переміщення товарів через митний кордон України

рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування з питань місцевих податків та зборів, прийнятих за правилами, встановленими Податковим кодексом

Податок

обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку відповідно до ПК

Основні ознаки податку:

обов'язковість і примусовість, тобто відсутність у платника вибору (платити чи не платити) і встановлення відповідальності за ухилення від оплати податку;

безоплатність, чітка спрямованість коштів від платника до держави і відсутність зустрічних зобов'язань з боку держави;

безумовність сплати податку без виконання будь-яких дій з боку держави;

нецільовий характер, відсутність чітких вказівок про напрямки використання надходжень від певного податку;

безповоротність, тобто сплачені у вигляді податків кошти на пряму не повертаються до платника.

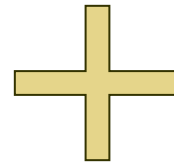
Збір (плата, внесок)

обов'язковий платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників зборів, з умовою отримання ними спеціальної вигоди, у тому числі внаслідок вчинення на користь таких осіб державними органами, органами місцевого самоврядування, іншими уповноваженими органами та особами юридично значимих дій

Податкова система України

Загальнодержавні
податки і збори

Місцеві
податки і збори

Види податків та зборів:

Загальнодержавні

податки та збори, що встановлені ПК і є обов'язковими до сплати на усій території України, крім випадків, передбачених ПК.

Місцеві

встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених ПК, рішеннями сільських, селищних і міських рад у межах їх повноважень, і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.

ПЛАТНИКИ ПОДАТКІВ

- це фізичні особи (резиденти і нерезиденти України), юридичні особи (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи, які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність (операції), що є об'єктом оподаткування згідно з ПК або податковими законами, і на яких покладено обов'язок із сплати податків та зборів згідно з ПК (ст. 15)

ОБ'ЄКТ ОПОДАТКУВАННЯ

майно, товари, дохід (прибуток) або його частина, обороти з реалізації товарів (робіт, послуг), операції з постачання товарів (робіт, послуг) та інші об'єкти, визначені податковим законодавством, з наявністю яких податкове законодавство пов'язує виникнення у платника податкового обов'язку (ст. 22)

БАЗОЮ ОПОДАТКУВАННЯ

визначаються конкретні вартісні, фізичні або інші характеристики певного об'єкта оподаткування (ст. 23)

СТАВКОЮ ПОДАТКУ

визначається розмір податкових нарахувань на (від) одиницю (одиниці) виміру бази оподаткування (ст. 25).

ПОДАТКОВИМ ПЕРІОДОМ

визначається встановлений ПК період часу, з урахуванням якого відбувається обчислення та сплата окремих видів податків та зборів (ст. 33).

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

платники податку (ст.162 ПК)

- 1) фізична особа - резидент, яка отримує доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи
- 2) фізична особа - нерезидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні
- 3) податковий агент (ст.18 ПК)

об'єкт оподаткування (ст.163 ПК)

резидента:

- 1) загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід;
- 2) доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання);
- 3) доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України

нерезидента:

- 1) загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід з джерела його походження в Україні;
- 2) доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання)

Базою оподаткування є загальний оподатковуваний дохід

Загальний оподатковуваний дохід - будь-який дохід, який підлягає оподаткуванню, нарахований (виплачений, наданий) на користь платника податку протягом звітного податкового періоду (ст.164 ПК)

Загальний оподатковуваний дохід складається з доходів, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання), доходів, які оподатковуються у складі загального річного оподаткованого доходу, та доходів, які оподатковуються за іншими правилами, визначеними ПК

Загальний місячний оподатковуваний дохід складається із суми оподатковуваних доходів, нарахованих (виплачених, наданих) протягом такого звітного податкового місяця

Загальний річний оподатковуваний дохід дорівнює сумі загальних місячних оподатковуваних доходів, іноземних доходів, отриманих протягом такого звітного податкового року, доходів, отриманих фізичною особою - підприємцем від провадження господарської діяльності згідно із ст.177 ПК, та доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність згідно із ст.178 ПК

Ставка податку (ст.167 ПК)

18%

бази оподаткування щодо доходів у т.ч. у формі заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які нараховуються (виплачуються, надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами

17%

до частини середньомісячного річного оподаткованого доходу, що перевищує 10-кратний розмір мзп, встановленої законом на 1 січня звітного року

5%

на доходи в випадках, визначених пунктом 167.2. та іншими нормами 4 розділу ПК (на дивіденди, проценти на поточному або депозитному банківському рахунку)

10%

бази оподаткування щодо доходу окремих категорій працівників, визначених у п.167.4.

інший розмір, визначений відповідними нормами 4 розділу ПК